Lietas Nr. C26093017
Lietas arhīva Nr. C-0930-17/5

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rēzeknes tiesas tiesnese T.Maļinovska

2017.gada 09.maijā Rēzeknē, Dārzu ielā 24 izskatīja rakstveida procesā civillietu Biedrības „Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs", reģistrācijas Nr.40008084453, maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par zaudējumu EUR 319,36 piedziņu,

Aprakstošā daļā :

2016.gada 23.decembrī, pēc trūkumu novēršanas 18.01.2017., Biedrība „Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs", (turpmāk arī LTAB) reģistrācijas Nr.40008084453, iesniedza tiesā maza apmēra prasības pieteikumu pret /pers. B/ par zaudējumu EUR 319,36 piedziņu.

Prasībā norādīja, ka 2012.gada 13.novembrī plkst. 14.30 /adrese/notika ceļu satiksmes negadījums (turpmāk tekstā - CSNg), kā rezultātā transportlīdzekļa Mazda 626, ar valsts reģ. Nr./TL numurs/, vadītājs izraisīja sadursmi ar transportlīdzekli Opel Vectra, valsts reģ. Nr./TL numurs/, nodarot zaudējumus minētā transportlīdzekļa īpašniecei /pers. C/.

Pamatojoties uz prasītāja Biedrība "Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs" datiem, uz CSNg datumu transportlīdzekļa Mazda 626 ar valsts reģ. Nr./TL numurs/ īpašnieka civiltiesiskā atbildība nebija apdrošināta, automašīnas īpašnieks /pers. B/.

Saskaņā ar Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 51.panta pirmās daļas 1.punktu, Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs nodrošina apdrošināšanas atlīdzības izmaksu to zaudējumu segšanai, kurus nodarījis transportlīdzeklis, kura īpašnieks savu civiltiesisko atbildību nav apdrošinājis.

2012.gada 28.novembrī "Baltikums Vienna Insurance Group" AAS (vēsturiskais nosaukums – AAS "Baltikums") saņēma atlīdzības pieteikumu no transportlīdzekļa Opel Vectra, valsts reģ. Nr. /TL numurs/ īpašnieces - /pers. C/, norādot, ka zaudējumu atlīdzību vēlas saņemt skaidrā naudā. 2012.gada 28.novembrī sertificēts eksperts sastādīja transportlīdzekļa apskates protokolu Nr.11-06349/2012 un 2012.gada 19.decembrī apstiprināja transportlīdzekļa zaudējumu aprēķinu Nr.11-06349/2012.

2013.gada 16.janvārī "Baltikums Vienna Insurance Group" AAS ar pārskaitījumu uz norādīto norēķinu kontu kredītiestādē izmaksāja EUR 232,65 (Ls 163,51) apmērā /pers. C/.

2013.gada 22.janvārī prasītājs pieņēma lēmumu Nr.0044/T-23/2013R un izmaksāja no Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas garantijas fonda (turpmāk tekstā – Garantijas fonds) apdrošināšanas atlīdzību "Baltikums Vienna Insurance Group" AAS EUR 232,65 (Ls 163,51) apmērā, lietā ir maksājuma uzdevums.

Prasītājam radās zaudējumi sakarā ar "Baltikums Vienna Insurance Group" AAS apdrošināšanas atlīdzību lietas administrēšanas izdevumu segšanu EUR 137,73 (Ls 96,80) apmērā (pieteikuma pieņemšana, klientu apkalpošana, nepieciešamības gadījumā – ekspertīzes veikšana, apdrošināšanas atlīdzības izmaksas veikšanai nepieciešamo dokumentu sagatavošana, izprasīšana un to apkopošana apdrošināšanas atlīdzību lietā). Pamatojoties uz iepriekš minēto un Ceļu satiksmes likuma 51.pantu, 2005.gada 28.februārī prasītājs un "Baltikums Vienna Insurance Group" AAS noslēdza līgumu Nr. TAB/SAD-1 "Par savstarpējo sadarbību atlīdzību lietu administrēšanā". 2009.gada 18.decembrī noslēgta jauna Vienošanās Nr.8 (turpmāk tekstā – Vienošanās), kura stājās spējā 2010.gada 1.janvārī un ir minētā līguma neatņemama sastāvdaļa.

Saskaņā ar līguma 3.punktu, atlīdzību lietu administrēšanas pakalpojumos ietilpst: pieteikumu par CSNg pieņemšana, mantai nodarīto zaudējumu novērtēšana, mantas apskate, zaudējumu aprēķināšana, ekspertīzes veikšana, dokumentu pieprasīšana un apkopošana, CSNg apstākļu izvērtēšana un citi. Lietā esošie dokumenti pierāda, ka šādi pakalpojumi ir sniegti.

2013.gada 20.februārī prasītājs ir apmaksājis "Baltikums Vienna Insurance Group" AAS rēķinu Nr. 57845, kurā iekļauta atlīdzība par lietas administrēšanu EUR 137,73 (Ls 96,80), lietā ir maksājuma uzdevums.

2009.gada 15.decembrī prasītājs un "Baltikums Vienna Insurance Group" AAS noslēdza līgumu "Par savstarpējo sadarbību regresa lietu administrēšanā" un noteica biroja pienākumu atlīdzināt ar minētā pakalpojuma sniegšanu saistītos izdevumus atbilstoši cenrādim.

Atbilstoši līguma 2.pielikuma "Pakalpojumu cenrādis" 1.1.punktam fiksētā atlīdzība ir EUR 42,69 (Ls 30,00), ieskaitot PVN 21%, par vienas regresa lietas administrēšanu pirmstiesas procesā. Pielikumā Nr.1 ir norādītas visas darbības, kuras veicamas pirmstiesas procesā. Atbilstoši pielikumā Nr.1 minētajām prasībām un pamatojoties uz Ceļu satiksmes likuma 41.panta otrās daļas 1.punktu, "Baltikums Vienna Insurance Group" AAS 2013.gada 24.janvārī nosūtīja paziņojumu par zaudējumu atmaksu, 2013.gada 28.maijā un 2016.gada 28.oktobrī nosūtīja pirmstiesas pretenziju.

2013.gada 20.februārī prasītājs apmaksājis "Baltikums Vienna Insurance Group" AAS rēķinu Nr. 57838, kurā iekļauta atlīdzība par regresa lietu administrēšanu pirmstiesas procesā EUR 51,65 (Ls 36,30) apmērā.

Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 51.panta trešās daļas 1.punkts paredz, ka no Garantijas fonda sedz ne tikai izdevumus par ekspertīzi vai citām prasības nokārtošanai nepieciešamajām darbībām, ja saskaņā ar Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likumu Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs pieņem lēmumu par apdrošināšanas atlīdzību, bet arī izdevumus, kas radušies atgūstot no Garantijas fonda izmaksātās apdrošināšanas atlīdzības regresa kārtībā. Likumdevējs ir skaidri norādījis, kādi zaudējumi vēl rodas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojam, un tie ir prasību nokārtošanai nepieciešamie izdevumi - 1) izdevumi par ekspertīzi vai citām prasības nokārtošanai nepieciešamajām un 2) izdevumi, kas radušies atgūstot no Garantijas fonda izmaksātās apdrošināšanas atlīdzības regresa kārtībā) prasībā saukti par zaudējumu atgūšanas lietas administrēšanas izdevumiem EUR 86,08 (Ls 60,50) apmērā), kas izmaksājami no Garantijas fonda.

Tādējādi, zaudējumu atgūšanas lietas administrēšanas izdevumi EUR 86,08 (t.sk. PVN 21%) apmērā Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 51.panta trešās daļas 1.punkta izpratnē ir izdevumi, kas prasītājam radušies atgūstot no

Garantijas fonda izmaksāto apdrošināšanas atlīdzību regresa kārtībā (Augstākās tiesas Civillietu departamenta 30.06.2015. spriedums lietā Nr. SKC-0093/2015).

Šie izdevumi tāpat kā trešajai personai izmaksātā apdrošināšanas atlīdzība rada prasītājam mantiski novērtējamu pametumu jeb zaudējumus.

Līguma 2.pielikuma 1.4.punkts nosaka, ka fiksētā atlīdzība ir EUR 71,14 (ieskaitot PVN 21%) par regresa lietas administrēšanu tiesvedības procesā.

2016.gada 20.decembrī prasītājs apmaksājis rēķinu Nr.230774, kurā iekļauta atlīdzība par regresa lietu administrēšanu tiesvedības procesā EUR 86,08 (EUR 71,14+21% PVN) apmērā.

Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 41.panta otrās daļas 1.punktā ir teikts, ka transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs ir tiesīgs iesniegt regresa prasību pret ceļu satiksmes negadījumā zaudējumu nodarījušā transportlīdzekļa īpašnieku, kurš nav apdrošinājis savu civiltiesisko atbildību, vai šā transportlīdzekļa tiesīgo lietotāju.

2013.gada 11.jūnijā starp prasītāju un atbildētāju tika noslēgta Vienošanās par zaudējumu atlīdzību Nr.477961 (turpmāk tekstā – Vienošanās).

Iepriekš minētās Vienošanās 1.punkts nosaka, ka ... atbildētājs apņemas atlīdzināt prasītājam zaudējumus, kas radušies saistībā ar prasītāja veikto apdrošināšanas atlīdzības izmaksu EUR 422,04 (Ls 296,61) apmērā, kā arī līgumiskos procentus, kas aprēķināti piemērojot likmi 3% no simta gadā no neatlīdzinātās zaudējumu summas (turpmāk tekstā – līgumiskie procenti), maksājumus veicot pa daļām, līdz katra mēneša 20.datumam ar pārskaitījumu atbilstoši maksājumu grafikam, kas ir pievienots pie Vienošanās 1.pielikumā.

Vienošanās 3.punkts nosaka, ka par katru nokavēto dienu prasītājs ir tiesīgs pieprasīt līgumsodu 1% apmērā no nokavētās maksājuma summas.

Saskaņā ar maksājuma grafiku, kas ir šīs Vienošanās neatņemama sastāvdaļa, atbildētājam ir jāsamaksā pa daļām apdrošināšanas atlīdzību kopā ar līgumiskajiem procentiem EUR 453,87 (Ls 318,98) apmērā līdz 2018.gada 20.maijam.

Vienošanās 4.punkts nosaka, ka, ja atbildētājs maksājumu kavē vairāk par diviem mēnešiem, tad atbildētājs piekrīt, ka prasītājs par visu atlikušo zaudējumu summu un aprēķinātajiem līgumiskajiem procentiem sniedz pieteikumu tiesā.

Uz pieteikuma sastādīšanas dienu atbildētājs ir veicis 27 maksājumus, kopējā samaksātā summa ir EUR 220,59. Pēdējais maksājums ir veikts 2016.gada 7.janvārī.

Saskaņā ar Vienošanos un pamatojoties uz to, ka atbildētājs nav veicis visus maksājumus, prasītājs aprēķināja līgumiskos procentus EUR 31,83 apmērā.

Kopējā no Garantijas fonda izmaksātā summa par transportlīdzekļa Opel Vectra, valsts reģ. Nr. /TL numurs/, bojājumiem, regresa lietas administrēšanas atlīdzības veikšanai, piedziņas veikšanai pirmstiesas procesā un piedziņas veikšanai tiesvedības procesā ir EUR 319,36, ņemot vērā iemaksāto zaudējumu atlīdzības daļu EUR 220,59.

Pamatojoties uz augstākminēto un vadoties no Ceļu satiksmes likuma 9.panta pirmās daļas, Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 3.panta pirmās daļas, 41.panta otrās daļas 1.punkta, 51.panta trešās daļas 1. un 2.punkta, Civillikuma 1779.panta, prasītājs lūdz tiesu piedzīt no atbildētāja zaudējumus EUR 319,36 apmērā un visus tiesas izdevumus; noteikt prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt no atbildētāja likumiskos procentus 6% gadā no zaudējumu pamatsummas.

Prasības pieteikumā norādīts, ka prasītājs nevēlas lietas iztiesāšanu tiesas sēdē.

2017.gada 13.februārī atbildētājs /pers. B/ iesniedza tiesā savus rakstveida paskaidrojumus par prasību (l.l.99.-102.), norādot, ka prasītāja prasību neatzīst, jo parāds bija jāpiedzen no personas, kas izraisīja CSNg, jo dotā persona tika atrasta un savu vainu atzina. Kā arī pēc CSNg transportlīdzeklis tika nodots valstij uz iznīcināšanu. Atbildētājs norāda, ka viņš atzīst savu vainu tikai par to, ka transportlīdzeklis bija pierakstīts uz viņa vārda un pārdodot to paziņām, nepārrakstīja to uzreiz, bet vienojās, ka to izdarīs pēc nedēļas. Atbildētājs norāda, ka prasītājs vēlas no viņa piedzīt naudas summu par CSNg, kuru viņš nav izraisījis. Atbildētājs paskaidro, ka transportlīdzekli Mazda 626 ar valsts reģ. Nr. /TL numurs/ bija iegādājies rezerves daļām, kā arī atbildētājs uz doto transportlīdzekli bija izņēmis rēķinu uzziņu uz sava vārda, kas dot tiesības rīkoties ar doto transportlīdzekli. Sekojoši, kāds atbildētāja drauga pazīstamais izteica vēlēšanos iegādāties doto transportlīdzekli un atbildētājs viņam to pārdeva, bet sakarā ar to, ka pārdošana notika brīvdienā, nebija iespējas pārrakstīt transportlīdzekli. Atbildētājs ar pircēju vienojās, ka pārrakstīs transportlīdzekli nedēļas laikā.

Atbildētājs norāda, ka strādā Valsts policijā. Kādu dienu, atnākot uz darbu, atbildētājs no kolēģiem uzzināja par /adrese/ notikušo CSNg, no kura vainīgā persona aizbēgusi no notikuma vietas, bet ir neliels transportlīdzekļa apraksts. Atbildētājs uzreiz saprata, ka CSNg notika ar viņa bijušo transportlīdzekli Mazda 626. Atbildētājs ar kolēģiem pēc atbildētāja sniegtās informācijas, atrada transportlīdzekli un vainīgo personu, kas savu vainu atzina. Vainīgā persona atzina, ka ir izraisījusi CSNg, aizbēgusi no notikuma vietas un, ka ir vadījusi transportlīdzekli bez transportlīdzekļa īpašnieka civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas. Par to tika sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols. Atbildētājs norāda, ka administratīvā pārkāpuma protokols tiek sastādīts uz tā brīža transportlīdzekļa vadītāju, kas izraisījis CSNg, nevis uz transportlīdzekļa īpašnieku. Ņemot vērā iepriekš minēto, atbildētājs uzskata, ka dotā atlīdzības summa ir piedzenama no personas, kas izraisīja CSNg, jo tā ir zināma.

Rakstveida paskaidrojumos norādīts, ka atbildētājs nevēlas, lai notiktu uzklausīšana tiesas sēdē.

Civilprocesa likuma 250 ^{25}.panta otrā daļa nosaka, ka, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.

No lietas materiāliem redzams, ka saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{22} panta pirmo daļu 2017.gada 20.janvārī prasītājam un atbildētājam ir izskaidrotas pušu procesuālās tiesības, puses ir informētas par tiesas sastāvu, kas izskatīs lietu, pusēm ir izskaidrotas tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesim (l.l.95.-99.).

Ar Rēzeknes tiesas tiesnese s T.Maļinovskas 2017.gada 29.marta lēmumu civillietas izskatīšana nozīmēta rakstveida procesā uz 09.05.2017. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{25} panta pirmo daļu 2017.gada 29.martā pusēm ir paziņots par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā (l.l.109.).

Tiesas dokumenti piegādāti Civilprocesa likuma 56.pantā noteiktajā kārtībā, līdz ar to saskaņā ar Civilprocesa likuma 56^{1}.pantu uzskatāms, ka pusēm ir paziņots par procesuālo darbības laiku un vietu, attiecīgo nosūtīto dokumentu saturu un tiesas dokumenti ir izsniegti.

Pārbaudījusi un izvērtējusi lietā esošos rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka prasība ir nepamatota un noraidāma sekojošo apsvērumu dēļ:

Motīvu daļa :

Konstatēts, ka 2012.gada 13.novembrī plkst. 14.30 Partizānu ielā, pie mājas Nr.8, Balvos notika ceļu satiksmes negadījums (turpmāk CSNg) - nenoskaidrota transportlīdzekļa nenoskaidrots vadītājs, izraisīja sadursmi ar stāvošu transportlīdzekli Opel Vectra, valsts reģ. Nr./TL numurs/, un no notikuma vietas aizbrauca. Lietā ir Ceļu policijas izziņa par ceļu satiksmes negadījumu (l.l.14.), kurā ir noradīts, ka CSNg dalībnieki ir /pers. C/ un /pers. G/, CSNg iesaistītie transportlīdzekli – Opel Vectra, valsts reģ. Nr./TL numurs/, īpašniece /pers. C/, OCTA polise R8838613, un ir Mazda 626,

ar valsts reģ. Nr./TL numurs/, īpašnieks /pers. I/, OCTA polise FD 492560; bojājumi nodarīti abiem transportlīdzekļiem, ziņas par CSN pārkāpumiem – /pers. G/ 04119111954, HJ5751, CSN un APK pārkāpumi, uzlikts administratīvais sods.

2012.gada 28.novembrī "Baltikums Vienna Insurance Group" AAS (iepriekš – AAS "Baltikums") saņēma atlīdzības pieteikumu no transportlīdzekļa Opel Vectra, valsts reģ. Nr./TL numurs/ īpašnieces - /pers. C/ (l.l.15.,16.). 2012.gada 28.novembrī sertificēts eksperts /pers. J/ sastādīja transportlīdzekļa apskates protokolu Nr.11-06349/2012 (l.l.17.-19.). 2012.gada 19.decembrī sertificēts eksperts apstiprināja transportlīdzekļa zaudējumu aprēķinu Nr.11-06349/2012 (l.l.20.).

2013.gada 16.janvārī "Baltikums Vienna Insurance Group" AAS ar pārskaitījumu uz norādīto norēķinu kontu izmaksāja EUR 232,65 /pers. C/, ko apstiprina maksājuma uzdevums Nr.769 (l.l.21.).

Bet būtības lietā nav strīda, ka uz CSNg brīdi nebija veikta īpašnieka civiltiesiskās atbildības apdrošināšana, kaut gan policijas izziņā par CSNg ir norādīta OCTA polise.

Saskaņā ar Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 51.panta pirmās daļas 1.punktu Biedrība "Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs" (LTAB) administrē Garantijas fondu. Garantijas fonda mērķis ir nodrošināt apdrošināšanas atlīdzības izmaksu to zaudējumu segšanai, kurus nodarījis transportlīdzeklis, kura īpašnieks savu civiltiesisko atbildību nav apdrošinājis.

2013.gada 22.janvārī prasītājs pieņēma lēmumu Nr.004/T-23/2013R un izmaksāja no Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas garantijas fonda (turpmāk tekstā – Garantijas fonds) apdrošināšanas atlīdzību "Baltikums Vienna Insurance Group" AAS EUR 232,65 apmērā (l.l.22.). Veikto maksājumu apliecina 2013.gada 22.janvāra maksājuma uzdevums Nr.81 (l.l.23.).

Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 41.panta otrās daļas 1.punktā ir teikts, ka transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs ir tiesīgs iesniegt regresa prasību pret ceļu satiksmes negadījumā zaudējumu nodarījušā transportlīdzekļa īpašnieku vai — transportlīdzekļa līzinga gadījumā — līzinga ņēmēju, ja tas nav apdrošinājis īpašnieka civiltiesisko atbildību, vai pret šā transportlīdzekļa tiesīgo lietotāju.

Prasītājs norāda, ka uz CSNg brīdi īpašnieks bija atbildētājs /pers. B/, transportlīdzeklim Mazda 626 ar valsts reģistrācijas Nr. /TL numurs/ nebija veikta tā īpašnieka civiltiesiskās atbildības obligātā apdrošināšana, bet nekādi pierādījumi tam nav iesniegti.

Atbildētājs savos rakstveida paskaidrojumos norāda, ka transportlīdzekli Mazda 626 ar valsts reģ. Nr. /TL numurs/ bija iegādājies rezerves daļām, kā arī atbildētājs uz doto transportlīdzekli bija izņēmis rēķinu uzziņu uz sava vārda, kas dot tiesības rīkoties ar doto transportlīdzekli, un vēlāk atbildētājs pārdevis to savam paziņām, bet sakarā ar to, ka pārdošana notika brīvdienā, atbildētājs ar pircēju vienojās, ka pārrakstīs transportlīdzekli nedēļas laikā. Paskaidrojumos nav norādīts, ka atbildētājs būtu reģistrējis sevi kā īpašnieku CSDD datu bāzē, vai kā CSNg brīdi bija lietojis šo transportlīdzekli.

Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 1.panta 13.punkts nosaka, ka transportlīdzekļa īpašnieks — fiziskā vai juridiskā persona, kurai pieder transportlīdzeklis vai uz kuras vārda reģistrēts transportlīdzeklis; 14.punkts nosaka, ka transportlīdzekļa tiesīgais lietotājs — fiziskā vai juridiskā persona, kura nav transportlīdzekļa īpašnieks, bet uz pilnvaras, īres līguma vai cita tiesiska pamata lieto transportlīdzekli ceļu satiksmē.

Saskaņā ar Transportlīdzekļu reģistrācijas noteikumiem ceļu satiksmē iesaistīto mehānisko transportlīdzekļu reģistrāciju veic valsts akciju sabiedrībā "Ceļu satiksmes drošības direkcija".

Lietā nav nekādu pierādījumu, ka atbildētājs CSNg brīdī bijis tā persona, uz kuras vārda CSDD bija reģistrēts šis transportlīdzeklis, vai persona, kurai uz CSNg brīdi piederēja šis transportlīdzeklis, vai persona, kura uz tiesiska pamata lietoja šo transportlīdzekli ceļu satiksmē CSNg brīdī.

Kā jau bija minēts iepriekš, lietā ir Ceļu policijas izziņa par ceļu satiksmes negadījumu (l.l.14.), kurā ir noradīts, ka CSNg dalībnieki ir /pers. C/ un /pers. G/, CSNg iesaistītie transportlīdzekli – Opel Vectra, valsts reģ. Nr./TL numurs/, kura īpašniece ir /pers. C/, OCTA polise R8838613, un Mazda 626, ar valsts reģ. Nr./TL numurs/, kura īpašnieks ir /pers. I/, OCTA polise FD 492560; CSN pārkāpējs – /pers. G/ 04119111954, /TL numurs/.

Tātad, kā izriet no ceļu policijas izziņas par ceļu satiksmes negadījumu uz CSNg brīdi transportlīdzekļa īpašnieks ir bijis /pers. I/, vadītājs un SCNg izraisītājs - /pers. G/. Nav apstrīdēts no prasītāja puses arī atbildētāja paskaidrojumā norādītais, ka CSNg brīdī /pers. G/ bija tā persona, kurai faktiski piederēja transportlīdzeklis.

Tas fakts, ka atbildētājs atzīst, ka ir nopircis transportlīdzekli rezerves daļām un vēlāk pārdevis to citai personai, nepierāda prasītājas norādīto faktu, ka atbildētājs uz CSNg brīdi bijis transportlīdzekļa īpašnieks.

Lietā nav strīda, ka ceļu policija par vainīgu ceļu satiksmes negadījuma izraisīšanā atzinusi /pers. G/, kuram bija tiesības lietot šo automašīnu pamatojoties uz pirkuma darījumu ar atbildētāju, šis fakts no prasītāja puses nebija apstrīdēts.

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu departaments lietā Nr. SKC-754/2007 konstatēja, ka aplūkojamā norma piešķir izvēles tiesības regresa prasības celšanai pret ceļu satiksmes negadījumu izraisījušā transportlīdzekļa īpašnieku, kurš nav apdrošinājis savu civiltiesisko atbildību, vai šā transportlīdzekļa tiesīgo lietotāju, taču likums šīs izvēles tiesības celt prasību ir saistījis ar automašīnas apdrošināšanas pienākumu.

Civillietu departaments norādīja, ka arī Ceļu satiksmes likuma 44.panta 3.daļa nosaka, ka gadījumos, kad transportlīdzeklis nodots turētājam, par nodarītajiem zaudējumiem atbild turētājs, ja vien viņš nav vienojies ar īpašnieku par citādu zaudējumu segšanas kārtību. Tomēr, ja turētājs atrodas prombūtnē /ārpus valsts robežām/, nav zināma viņa dzīvesvieta vai pilnīga zaudējumu piedziņa no viņa nav iespējama, par zaudējumu atbild transportlīdzekļa īpašnieks. Kā Ceļu satiksmes likums, tā arī Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likums ir speciālās tiesību normas, Abas šīs speciālās tiesību normas piemērojamas kopsakarībā, izmantojot ne tikai gramatisko, bet gan arī sistēmisko un teleoloģisko tulkošanas metodi.

Tirpinot šo praksi, Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu departaments spriedumā lietā Nr. SKC – 16/2014 no 2014.gada 31.marta ir paudis atziņas, ka ir nepareizs tiesas secinājums par to, ka īpašniekam saglabājas atbildība gadījumā, ja par transportlīdzekli, kuram ir tiesīgs lietotājs, nav noslēgts civiltiesiskās atbildības līgums.

Civillietu departaments norādīja, ka no Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 3.panta otrās daļas 2.teikuma redzams, ka gadījumā, ja īpašnieks nodevis lietošanā citai personai transportlīdzekli, par kuru nav noslēgts apdrošināšanas līgums, apdrošināšanas līgumu īpašnieka vārdā slēdz transportlīdzekļa tiesīgais lietotājs. Tādējādi likumdevējs ir noteicis, kam ir jāslēdz apdrošināšanas līgums šādās situācijās, bet likumdevējs nav paredzējis, ka īpašniekam saglabātos atbildība, tiesīgajam lietotājam nenoslēdzot apdrošināšanas līgumu.

Minētā atziņa pausta arī Augstākās tiesas Senāta 2007.gada 14.marta spriedumā lietā Nr.SKC-139, kurā secināts, ka par nodarītajiem zaudējumiem ir atbildīgs lietotājs.

Civillietu departaments norādīja, ka apelācijas instances tiesa, piemērojot Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likumu nepareizi secinājusi, ka likuma 41.panta otrās daļas 1.punkts dod tiesības izvēlēties prasību celt pret tiesīgo lietotāju vai transportlīdzekļa īpašnieku. Minētajā likumā ir paredzēta vispārējā kārtība regresa prasības celšanai pret īpašnieku, bet konstatējot transporta līdzekļa tiesīgā lietotāja esamību, prasība ceļama pret speciālo tiesību subjektu, proti, lietotāju.

Līdz ar to, ir nepamatots prasītāja apgalvojums, ka prasītājam saskaņā ar Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 41.panta otrās daļas 1.punktu ir izvēles tiesības celt regresa prasību pret ceļu satiksmes negadījumā zaudējumu nodarījušā

transportlīdzekļa īpašnieku vai šā transportlīdzekļa tiesīgo lietotāju.

Prasītājs pamatojis savu prasību ar Ceļu satiksmes likuma 9.panta pirmo daļu, Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 3.panta pirmās daļu, 41.panta otrās daļas 1.punktu, 51.panta trešās daļas 1. un 2.punktiem, Civillikuma 1779.pantu, tas ir pamatojis ar speciālajām tiesību normām, kas paredz prasītājam regresa prasības celšanu pret zaudējumu nodarījušo speciālā subjektu. Tiesa izvērtējot šis speciālās normās, ir secinājusi, ka prasība pret atbildētāju ir celta nepamatoti.

Prasītājs prasībā papildus norāda, ka 2013.gada 11.jūnijā starp prasītāju un atbildētāju tika noslēgta Vienošanās par zaudējumu atlīdzību Nr.477961, kurā pamatojoties uz augstākminētajām speciālajām likumu normām atbildētājs kā regresāts apņemas atlīdzināt prasītājam zaudējumus, kas radušies saistībā ar prasītāja veikto apdrošināšanas atlīdzības izmaksu Ls 296,61 apmērā, kā arī līgumiskos procentus, kuru atbildētājs nav pilnībā izpildījis. (l.l.30).

Saskaņā ar Civillikuma 1592.pantu neviens līgums, kas veicina kautko pretlikumīgu, netikumīgu vai negodīgu, nesaista.

Civillikuma 2369.pants nosaka, ka kas bez tiesiska pamata un tikai maldīgi uzskatīdams to par savu pienākumu kautko izdara vai apsola izdarīt otram par labu, tas var prasīt, vai nu lai atdod izpildījumu, vai lai atsvabina viņu no dotā apsolījuma.

Atbildētājs neizpildot vienošanos par zaudējumu atlīdzību un neatzīstot prasību, jo neuzskata sevi par vainīgu zaudējumu nodarīšanā, faktiski lūdz viņu atsvabināt no zaudējumu atlīdzības.

Līdz ar to šajā gadījumā nav pamata piemērot Civillikuma 1587.pantu un lemt par tiesīgi noslēgtā līguma izpildīšanas pienākumu, jo vienošanas ir noslēgtā pamatojoties uz likumu normām, kas nosaka zaudējumu atlīdzināšanas pienākumu speciālajām tiesību subjektam, kurš, kā ir konstatēts iepriekš, konkrētajos apstākļos nav atbildētājs.

Ņemot vērā augstākminēto, prasība pret atbildētāju pilnībā ir noraidāma kā nepamatota.

Rezolutīvā daļa :

Pamatojoties uz Ceļu satiksmes likuma 1.pantu, 20.panta ceturto daļu, 44.panta, Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 1.panta, 41.panta otrās daļas 1.punktu, 51.panta pirmās daļas 1.punktu, Civilprocesa likuma 41.panta 1.daļu, 93., 193., 195., 250^{18}, $250^{19,}$ 250^{20}, $204.^{1}$, $250.^{25}$ panta, tiesa

n o s p r i e d a:

Biedrības „Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs", reģistrācijas Nr.40008084453, maza apmēra prasību pret /pers. B/ par zaudējumu EUR 319,36 piedziņu noraidīt.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Civilprocesa likuma $440.^{2}$ pantā noteiktajos gadījumos Latgales apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību Rēzeknes tiesā 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas (09.05.2017.).

Tiesnese: